

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Quæst. 4. Quid sit vniuersale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

Propositio 3.

- 34 Vnitas, & pluralitas rerum ad earum essentiam physicam spectat intrinsecè.
Sicut earum identitas, & distinctio, in quibus fundantur, iuxta *prop. 8. datam disput. 13. quæst. 3.* in quam hæc recidit.

Propositio 4.

- 35 Vbiūque sunt res vna, vel plures, ibi esse vnitatem, vel pluralitatem earum necesse est.
Sicut earum identitatem, & distinctionem, iuxta fundantur, iuxta *proposit. 9.* eiusdem quæstionis, recidit.

Propositio 5.

- 36 Quæ alicubi sunt vnum, aut multa, vbiūque per se sint, erunt vnum, aut multa.
Hæc etiam recidit in *proposit. 10.* eiusdem quæstionis, eademque conclusoria habet, ac illa. Recognoscantur.

Propositio 6.

- 37 Vbiūque sunt multa, ibi esse vnum necesse est, non tamen e conuerso.
Quia multitudo ex vnitatibus componitur: vbiūque autem est compositum, ibi esse aliquam eius partem omnino est necessarium; sed non vice versâ, vt est notum.

Propositio 7.

- 38 Multitudo cum vnitatē in se inclusa connexa est non mutuo, atque adeo posterior illa suâ naturâ in serie connexionis.
Prior pars propositionis ex præcedente, & ex se constat: quia multitudo sine vnitatē in se inclusa esse non potest: vnitas verò, bene esse potest sine multitudine, nisi cum aliis vnitatibus multitudinem componentibus sit connexa. Quod causale, siue accidentarium erit ad rem: posterior autem pars ex dictis *disp. 15.* manifesta est.

Propositio 8.

- 39 Vnum, & multa contrariè citra medium opposita sunt.
Quia plane sunt extrema opposita, iuxta *proposit. 2.* & non contradictoria, siquidem aliud alterius negatio non est. Sunt ergo opposita contrariè; Citra medium autem, quia impossibile est quidpiam esse, quin sit vnum, aut multa, atque hæc impræsentiarum sint satis; quia de terminis huius disputationis mixtis cum aliis plura iam in præcedentibus dicta sunt.

QVÆSTIO IV.

Quid sit vniuersale.

- 40 Quatuor potissimum modis solet vox *vniuersale* usurpari. Primò pro vniuersali in causando, quale est causa aut ad omnes; aut ad plerisque effectus concurrens, vt Deus, cœli, planetæ, & cætera huiusmodi. Secundò pro vniuersali in

significando, quale est vox ad plura significanda se extendens, vt istæ, *viuens, animal, homo,* & similes. Tertiò pro vniuersali in representando, quale est cognitio humana voci vniuersali respondens, & eadem plura, quæ talis vox significat, eodemque modo representans. Quartò denique pro vniuersali in prædicando, aut etiam in essendo, quale est conceptus obiectiuus per cognitionem vniuersalem cognitus, per vocemque vniuersalem significatus. Ergo in præsentī de vniuersali hoc quarto modo usurpato nobis sermo est.

Quod sic definit Aristoteles lib. 7. *Metaphysicæ*, 4. cap. 13. text. 45. *Hoc enim dicitur vniuersale, quod pluribus inesse natum est.* Et lib. 1. *Perihæm.* cap. 5. ita habet. *Dico autem vniuersale, quod de pluribus natum est prædicari, singulare verò, quod non ut homo quidem vniuersale est, Plato verò eorum, quæ singularia sunt.* Et lib. 1. *Post.* cap. 8. *Tamen verum est dicere necessariò, vnum esse de pluribus prædicandum.* Nam si id non sit vniuersale sanè non erit. *Esse igitur vnum quid oportet, idemque de pluribus non solum communi nomine prædicandum.* Et lib. 2. *Post.* cap. 1. Loquens de vniuersali ait: *Quod est vnum præter multa, quodque in omnibus illis vnum inest.* Denique lib. 1. *de part. animal.* cap. 4. dicit: *Quæ enim in pluribus insunt, hæc vniuersalia appellamus.* Ex quibus has duas definitiones vniuersalis desumunt Auctores communiter. *Vniuersale est vnum potens esse in pluribus. Vniuersale & vnum potens prædicari de pluribus.* Quarum primam essentialē, secundam descriptiuam dicunt, quia prius est in naturâ vniuersali posse esse in pluribus siue eis conuenire, quàm posse prædicari de pluribus; atque ita primum essentia, secundum verò proprietates vniuersalis reputatur.

Igitur vniuersale ita est vnum conueniens pluribus, vt formaliter, seu logicè idem reperiatur in singulis; tamen realiter, seu physicè distinctum in singulis, multiplicatimve inueniatur. Hoc enim præ se ferunt verba Aristotelis, & experientia manifestat. Eundem quippe conceptum obiectiuum vendicat sibi in mente nostrâ, eademque subinde voce significatur animal abstractum ab homine, & bruto, atque in ipsis per eorum differentias contractum; tamen animal hominis, & animal bruti sumpta seorsim tum ab se inuicem, tum ab animali communi vtrique realiter distincta sint. De quo plura in sequentibus. Itaque defectu vnitatis aggregatum plurimum cum distinctione conceptuum non est vniuersale, etsi in plura ipsa diuisibile, seu multiplicabile sit. Defectu autem identitatis in singulis compositum physicum non est vniuersale, quia licet sit vnum, & multiplicabile in plura, nimirum in partes, ex quibus constat; non tamen ita vt maneat idem in singulis formaliter, seu logicè. Defectu denique multiplicationis in plura essentia diuina non est vniuersalis; tamen vna sit, & conueniens pluribus, nempe tribus personis, eademque manens in singulis.

De quo vltimo puncto vide plura apud Conimb. 43 in *Præf. Porphyrii quæst. 8. art. 4.* vbi censent casu, quod eadem albedo in multis subiectis poneretur, tamen essent multa alba sumpta adiectiuè, conceptum tamen albi etiam adiectiuè usurpatum, nequaquam fore vniuersale respectu talium subiectorum defectu multiplicationis formæ albedinis in eisdem. In hoc tamen mihi non placent, quia fat est ad vniuersalitatem concreti albi in casu dicto, quod illud ratione subiecti realiter sit multiplex.

tiplicatum, ut verè est in eis, de quibus est prædicabile, nempe in subiectis multis prædictis. Dummodo enim conceptus per rationem vnus re ipsa sit plura, vniuersalis vtrique erit, vnde cumque illi proveniat illa pluralitas.

- 44 Ex quibus manifestè apparet præter voces communes pluribus conceptus obiectiuos vniuersales per voces ipsas significatos, & à rebus indistinctos necessariò asserendos esse, ut perspicuè docet Aristoteles, tum suprà, tum aliis in locis, & cum eo S. Thom. cæterique omnes Scholastici contra quosdam paucos Nominales ponentes vniuersalitatem duntaxat in vocibus, in quorum sententià refellendà non immoror, utpote, quæ iam ab omnibus etiam Nominalibus, seu Nominalium quoad alia sectatoribus despecta profus est. Videatur Conimbr. in *Præf. Porphy. q. 1. art. 2.*

QVÆSTIO V.

Vtrum independenter ab operatione intellectus detur à parte rei vniuersale, aut aliqua unitas multis communis; atque adeo minor unitate numericà, quàm vnus est in se quodvis singulare?

- 45 Aristoteles lib. 1. *Metaphysicæ*, cap. 6. & lib. 7. cap. 8. & lib. 1. *ethic.* cap. 6. & alibi, cui consentiunt S. Thom. 1. *part. quæst. 25. art. 1. & quæst. 84. art. 1.* & alij Scholastici, Platoni adscribit quamdam sententiã asserentem dari re ipsà ante intellectus operationem naturas vniuersales præsertim specificas separatas à singularibus, & eis communes, utpote à quarum participatione ipsa singulãria habent esse. Tamen si ab hac sententiã tanquam absurda, tantòque Philosopho indigna multi conantur variis modis vindicare Platonem, ut sunt Iamblic. Apull. Euftra. S. Aug. & alij, de quo videantur Conimbr. in *Præf. Porphy. q. 1. art. 3.* Ouied. *contr. 3. Log. p. 2.* & alij.

- 46 Secunda sententiã, quam multi Thomistæ attribunt Scoti in 2. *distinct. 3. q. 1.* & 7. *Metaphys. quæst. 18.* est, naturam pluribus communem formaliter ex naturà rei esse distinctam à differentiis eorum, formaliterque subinde ex naturà rei esse in se vnã ante intellectus operationem. Quo nihil videtur desiderari, quominus à parte rei independenter ab intellectu detur vniuersale. Cæterum Merinero nobilis Scotista in *Logica cap. 1. de vniuers. disp. 2. quæst. 1.* multis contendit demonstrare longè abfuisse Scotum ab istà sententiã; quod credo. Tamen si putem eam non longè abesse ab Scoti principiis. Nam ut distinctio formalis ex naturà rei secundum Scotum cum identitate reali extremorum potest componi; ita è conuerso identitas, siue unitas plurium formalis ex naturà rei cum eorum distinctione reali bene posset componi. Bene ergo dici posset in Scoti principiis naturam humanam in omnibus, & singulis hominibus existentem non solum esse distinctam formaliter ex naturà rei ab eorum differentiis numericis, tamen si sit cum illis idem realiter (quod fateatur Scotus) sed etiam esse in se vnũ quid multis commune formaliter ex naturà rei, tamen si sit plura realiter. Sic-

que dari à parte rei vniuersale independenter ab intellectu operatione. Imò id tandem ab Scotistis necessariò fatendum esse, si volunt in suis principiis consequentiam seruare, latius probatum à nobis est suprà contra ipsos disputat. 13. *quæst. 5.* vbi de distinctione Scoticà. Quo iure noster Fonseca lib. 5. *Metaph.* insilens vestigiis Scoti plane fateatur naturam specificam in signo quodam antecedente sui contractionem per differentias numericas vniuersalem esse ante omnem intellectus operationem, quia in eo signo habet vnitatem multis communem, atque adeo aptitudinem vniuersalis propriam, ut in sit multis, & prædicetur de illis.

Sed verò Caiet. *cap. 4. de ente, & essentiã, quæst. 6.* paulò aliter intelligit, & sequitur Scotum, ubi sup. Cum quo etiam sentiunt Scotistæ Rada *tom. 2. contr. 3.* Merin. *suprà disputat. 1. quæst. 3.* & alij. Dicunt itaque naturam specificam in signo ante contractionem per differentias numericas vnitatem quandam negatiuam habere ante omnem intellectus operationem, in eo omnino consistentem, quòd talis natura pro tunc non est singularis; verum non esse vniuersalem, quia ad vniuersalitatem requiritur vnitas positiua.

Reliqui tamen omnes Doctores tam Theologi, quàm Philosophi vnanimiter assenerant cum sancto Thoma 1. *part. quæst. 29. artic. 7.* & *quæst. 83. art. 12.* Sæpeque alibi; ante operationem intellectus nullatenus dari vniuersale, aut vnitatem aliquam multis communem minorem vnitatem numericã.

Propositio 1.

Vniuersale illud Platoni adscriptum, de quo *num. 45.* omnino chimericum est.

Primò, quia natura illa realiter à singularibus separata, & illis communis ex vnà parte debet realiter esse ab illis distincta, quia ponitur realiter separata, aut separabilis ab ipsis: ex aliã verò indistincta, quia ponitur communicabilis ipsis; siquidem natura specifica non aliter, quàm per identitatem communicatur indiuiduis. Quæ duo contradictoria sunt. Aut conuertendo. Natura specifica reperta in Petro realiter est idem cum ipso: ergo æquè repugnat eam, aut separabilem à Petro, aut aliis indiuiduis communem esse, atque repugnat Petrum aut à se ipso separabilem, aut aliis indiuiduis esse communem.

Secundò; aut illa natura realiter à singularibus separata est quid increatum, aut quid creatum? Si quid increatum erit Deus, & consequenter Deus erit quid vniuersale per cætera entia contrahibile. Quod est ridiculum. Si verò quid creatum, id nequit non esse quid singulare per singularem actionem factum, ut cætera entia creata. Chimerica ergo est vndaquaque dicta natura realiter vniuersalis. Hæc satis in re comperta.

Propositio 2.

Natura specifica in nullo signo potest habere ex natura rei vnitatem, quã reddatur vnã communis pluribus, atque adeo vniuersalis ante intellectus operationem.

Probat: quia natura specifica nulla omnino distinctione distinguitur ex naturà rei ante intellectus operationem à differentiis singularium, cum quibus realiter est idem, atque adeo in nullo signo potest ex naturà rei esse sine talibus differentiis, *prova*